

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย นำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ด้านวิชาการ พบว่า ชุมชนมีการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โครงการและกิจกรรมพัฒนาต่างๆ ตามแผนพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานด้านงบประมาณ ชุมชนโดยการร่วมระดมทรัพยากรและสนับสนุนการพัฒนาอาคารสถานที่ บุคลากร สื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ กิจกรรมศึกษาเรียนรู้ นอกสถานที่ อาหารเสริม อาหารว่าง อุปกรณ์กีฬา และอื่นๆ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมพิจารณาเสนอแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ฯตามหลักวิชาการและแผนพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.4 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานจากชุมชน เช่น จัดกิจกรรมปฐมนิเทศ ประชุมผู้ปกครอง และเยี่ยมบ้าน จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้และผลงานเด็ก ทำกิจกรรมร่วมกันในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณี และโอกาสต่าง ๆ ของท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ

2.5 การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานจากชุมชน และภาคส่วนของสังคม ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ได้แก่ การสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ต่างๆ ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชน การให้ความรู้โดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่บุคลากรและเด็กเล็ก หรือร่วมเป็นครูท้องถิ่นในการพัฒนาเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือผู้มีความรู้จากหน่วยงานต่างๆ มาถ่ายทอดความรู้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การสนับสนุนการจัดประสบการณ์เรียนรู้และพัฒนาเด็กปฐมวัยภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ โดยให้เด็กปฐมวัยเข้าไปเรียนรู้จากสถานที่จริงในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และภาคส่วนต่างๆ

อภิปรายผล

ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกภาคส่วน ได้แก่ครอบครัว ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ภาครัฐภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และศาสนสถาน สามารถมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้หลายกิจกรรม เช่น การร่วมระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการพัฒนาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การร่วมตรวจสอบ ร่วมประเมินศูนย์ฯ ร่วมแก้ไขเพื่อการพัฒนาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับ การสร้างความตระหนักถึงบทบาทของพลังแห่งการขับเคลื่อนภายในชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนรวมในการบริหารจัดการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลจำปาโมง ได้รับการยกระดับให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบในระดับประเทศ มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีมาตรฐานในคุณภาพทั้งจากเนื้อหาการเรียนการสอนในหลักสูตรปฐมวัย รวมถึง การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชนในโอกาสสำคัญตามเทศกาลต่างๆ โดยยึดโยงกับประเพณี ศาสนา และวัฒนธรรมของชุมชน สอดคล้องกับ Mongkolmoo, P (2022) ที่เสนอว่าควรนำรูปแบบการนำหลักธรรมไตรสิกขามาร่วมพัฒนาศูนย์เด็กเล็กไม่ว่าจะเป็นด้านบริหารจัดการหรือการพัฒนาหลักสูตร พร้อมทั้งพัฒนาเกี่ยวกับการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ สนับสนุนให้เป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชน บริการด้านเอกสารและคำแนะนำ เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีศญาภรณ์ วัตพวงแก้ว (2558) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลคลองแม่ลาย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษา พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองและมีการแจก เอกสารให้กับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องทุกปี มีการประชาสัมพันธ์ในการจัด แหล่งวิทยากร และ แหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ควรจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ฯให้เป็นรูปธรรมและให้คณะกรรมการศูนย์ฯ เข้าร่วมในการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง สำหรับแนวทางการพัฒนาควรมีการจัดหาสื่อ สนับสนุนให้เป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชน บริการด้านเอกสารและคำแนะนำ เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยาพร วิวัฒน์วรกุล (2559) แนวทางการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์เด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสาดิษฐ์ อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านการวางแผน คือ ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เสนอความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรและวางแผนการจัดการศึกษาประชาสัมพันธ์การจัดเวทีประชาคมเพื่อเสนอความต้องการและปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ทั่วถึง ร่วมวิเคราะห์ปัญหาลำดับความสำคัญของปัญหา ความต้องการเพื่อนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

นำผลการวิจัยไปพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานและพัฒนารูปแบบการศึกษาให้สอดคล้องกับลักษณะพื้นที่ เตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อให้ได้กิจกรรมการพัฒนาเด็กเล็กที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน